

עב:

עין משפט
גר מצוה

מרוכה פרק שביעי בבא קמא

מסורת הש"ס

פא א ב ג ד ה ו ז ח ט י
יב יג יד טו טז יז יח יט
כא כב כג כד כה כו כז כח כט
למ ה טו ז טז ח טז יז יח יט
כא כב כג כד כה כו כז כח כט
לא לז סוף ה:

מוסף רש"י

עד וזמם. עדין נסמן
והסו נפסר על עדות
זו ושהודין כו. למפסע
הוא נפסל. כל עדות
שהעד מנסן ואין
פסולין שהרי מהשעיר
עדות זו הוא רשע (שם).
מכאן ולהבא. משהסח
(שם). חידוש הוא.
שנפסל שם כשכל שנים
שחמס עמט הייחם.
דלא חית קטמב אהי.
סמן אהי. אלא גירמ
המנו הוה. הלך אין לך
בו אלא משנת חידוש
ואין. השעה שהסח (שם).

6) מהדרין כו. 7) א) (לקמן עב.)
ד) ומסת ג. 8) ודיה
אין. 9) חומס לישב דלא
לעמ הוא דמיה איירי
דשערו מן כד דטור.
השק מלטי גרסאות.
10) דדוקא בני התם אמרין
מאן ולהבא דמחזי ולא בני
התם. השק מלטי
גרסאות. 11) ומשעת העדות
עד התם כחומס וכו'
ספק פסולין. השק מהי"ל.
12) גי' פ"ח וכן הוא בסו'
פרק ט"ה.

תורה אור השלם

1. לא תשא שמע קול
אל תשת דרך עם רשע
לדעת עד תקום.
שמות כב א

הנהגות הב"ח

6) תוב' דיה רבא וכו' זה
אמר של אבתי ואבולחיה
שני חוקה חיה אומר של
אבתי ואבולחיה שני
חוקה הוי אבתי ספדי:

גליון הש"ס

תוב' ר"ה דאי וכו' א"ר
לא אבירה בהנאה אלא
מרבנן. בין מולין דף קסח
ע"ה מדיה חולא מהרמי:

דאי ס"ד דאורייתא. כי מדרן רבי יוסן למתני' הא כפולתא קא
מתסלל לה: כי קא פסיב. כמשלמין: אהוהא פורסא. מחייב דכי
היכי דהוי שמיטה לענין מולין בעורה כמשלמיה הוה נמי ענינה לענין
משלמין: ונמין כפניס. דאיכא וטעמיה כולו קודם שחאקרה כהנאה:
מתני' משלמין לו אס כלל. ונגמ' א

מוקי לה כשהחמו תמלה על העניינה:
והאחרונים משלמים ג'. לשור. וכגון
שהחמו אחרונים תמילה דאי עדי
גניבה החמו תמילה בטלה לה עדות
עניינה דלמלא צעלים מכרוהו לו
וכי מיתומי אמאי משלמי: כעלה
עדות שניה. והוא משלם כפל משום
רשעוים והן פטורין דאין עדים

משלמין ממון עד שחמו שניהם: כעלה
כל העדות. והוא פטור וכן פטורין.

ואפי' חזרו והחמו אחרונים אחרי כן
אין משלמין שהרי בטלה עדותן כבר
הוכחו דמיון דלא גנג לא טעב
ואהכי לא מחייבו אלא אעמנו הייחם
שקמו גופה של עדות. וכ"ש אם
החמו שנים הרשעים תמילה שעות
שניה בטלה אלא שחמו של החמו
אלא אחד בטלו שניהם אלא כשהחמו
שניהם לא בטלה עדות ראשונה אלא
משלמין כפל: גב' למפרע נפסל.
העיד נכסין והחם על עדות זו דאיר
כל העדות שהעיד ביניהם פסולות
דמשעה שהעיד עדות זו נפסל: מכלן
ולכנא. משהחם: אל פסל. ידך עם רשע:
פסדא

הוא נפסל עד זומם חידוש הוא דהא תרי
להני ציית להני הלכך אין לך בו אלא משעת חידוש ואילך איכא דאמרי רבא
נמי כאב"י סבירא ליה דאמר למפרע הוא נפסל והבא היינו טעמיה דרבא
משום

אבתי האי אייתי סהדי דאכתייה היא ואלכלה שני חוקה אמר רב נממן אוקי אכלמא כהני אכלמא
ואוקי ארעא כחוקת אכתייה אמר ליה רבא והא עדות מוכחשת היא והשתא אמאי הו מוכחשת הא רבא אית ליה הכא מכלן ולהבא
הוא נפסל ואית לן למימר לדידיה אכליכלה דאיתכחוש ואכתייה דלא איתכחוש לא איתכחוש מידי דהוי אשנים מעידים אותו שגנג וטעב
והחמו טענייה דלרבא דאמר מכלן ולהבא הוא נפסל אע"י דמוך כדי דיבור כדבור דמי כיון דמהיחא שעתא דקא ממוזי הוא דפסלי
מטעניה דקמיחוס איתוס אנגיבה דלא איתוס לא איתוס כדמוזי לקמן ולהאי טעמא דמפרש משום חידוש ניחא אכל טעמא דהוי
משום פסדיה דלקוחות קשה דאין נראה דנקט לקוחות דוקא מדלא קאמר איכא בינייהו כל עדות שאין לענין לקוחות וי"ל דלמאי
דמחלק הם בין אותו עדות לעדות אחרת ניחא דאין דהוחזק משקרים על אותה קרקע וכו' לא מהימני עלה אכל הכא אע"פ שהוחזקו
משקרים על הטעניה לא הוחזקו משקרים על הגניבה דלא חשיב ליה כאותה עדות: אין יך בו אלא משעת חידוש ואילך. אין
להשקות מנה ליה דמהימני המזומין לפסולין ניחא דאין לך לרביי אלא חידוש ועשיית לו כאשר זמם אכל אין נפסלין דודאי כיון דמשלמין
מזון והגרסי כ"ש נפסלין דלא מהימניו רחמנא לחלףין אכל קשה דלרב חסדא דאמר כחוקת הבנים (כ"ג ע"ג): שמי כימי עדים המכחישות
זו את זו כהני סהדי שקרי למה לי אם כן אין חידוש מה שנפסלין אדרבה מה שהמזומין כשרים הוי חידוש לרב חסדא והתם בני
למימר דרבא כרב חסדא וי"ל דלמאי דנעי למימר התם דרבא כרב חסדא לא הוי טעמא דרבא משום חידוש אלא משום פסדיה דלקוחות
ומסקנא דהתם דמוקי לה כרב הוה דאמר זו כהני בפני עמיה כו' הוי חידוש מה שנפסלין קמאי והא דמשי רבא כפרק כל הנשבעין
(שעוהו דף מח. וס) אליכא דרב חסדא מתניין דראש השנה לאו משום דס"ל כוונתיה ועי"ל דלרב חסדא נמי הוי חידוש מה שנפסלין
ודאי והאי דחשיב להו סהדי שקרי בשמי כימי עדים אינו אלא מספיקא ואם היו שנים מן השוק מעדיין פלוני לזה מפלוני מה ואמת
משמי כימי עדים הללו המכחישות זו את זו אומרת לא לזה לא הייתי מוילא ממון מספק ואלו המחומים פסולים לגמרי אפי' להחזיק
הממון על פייהן הלך חידוש הוא ולגבי הכי אין לך בו אלא משעת חידוש ואילך לחוסס כדאי פסולין וולפי זה הוה מני למימר דאיכא
בינייהו כל שטרי מלוג ומקח הנאין להוילא דלעמא דפסדיה דלקוחות נאמינס להוילא אלא דלא חשיב אלא מילמא דאיכא בינייהו בין
לרב הוגא בין לרב חסדא ואם חאמר ולמה הוי חידוש כלל והלא מן הדין יש להאמין בתרתי כמיגו דאי בעו הו פסלי לקמאי כגולותמא
ובשמי כימי עדים המכחישות זו את זו ליהמני בתרתי כמיגו בין לרב הוגא בין לרב חסדא ואורי' דלא שייך מיגו אלא כדאם אחד אכל
בשני בני אדם לא שייך מיגו דאין דעת שניהם שזה ומה שירצה לטעון זה לא יטעון זה ועוד נראה דקא דמי האי מיגו במקום
עדים שהרי יש עדים כנגד האי מיגו להכחיש ואע"פ שיש כמו כן עדים עם המיגו אין בכך כלום (ועוד) דלא עדיף מיגו מעדים
שאם היו עדים מספיקם לאלו לא היה להם כח להכחיש את אלו דהא תרי כמאה וכ"ש מיגו והא דאמר בפ"ב דכחובות (דף יח. וס)
שנים החתומים על השטר ואמרו קטנים או אנוסים היינו כו' אם אין כתב ידם יולא ממקום אחר הרי אלו נאמינס האי לאו מיגו
הוא שאין השטר מתקיים אלא על פייהם והפה שאסר הוא הפה שהמיר כדאמרין התם כההוא פירקא (דף כג.) מנין להפה שאסר
הוא הפה שהמיר ופריך הא למ"ל קרא סברא הוא ובשנים החתומים על השטר ומתו ובאו ב' מן השוק ואמרו קטנים או אנוסים או
פסולי עדות הוי דאמר התם דאי כתב ידם יולא ממקום אחר אין נאמינס אלא הו מרי ומרי ז"ל דפסולי עדות דקאמר היינו קרוינים
דאי גולמיס הוי אלו נאמינס אפילו הוי בפנינו ועוד יש חידושים אחרים ואין להאריך כאן: מכאן ויהבא הוא נפסל. נראה שאם לא
נראה השטר עד לאחר הזמה אף על פי שזמנו מוקדם להזמה נראה דלא משגיחין בזה דמי יודע שמת אחר הזמה כמנו אלו
המחומים זה השטר והקדמנו ומנו והא דאמר דאין נפסל למפרע היינו בשטר שנראה קודם הזמה:

משום